

DECIZIE

15 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Nina Vascan

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Pavel Roșca,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Roșca
împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției și
Inspectoratul Național de Patrulare cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 15 septembrie 2017, Pavel Roșca a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției și
Inspectoratul Național de Patrulare cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 25 iulie 2017 a înaintat Ministerului
Afacerilor Interne cererea prealabilă cu privire la recalcularea și includerea în
vechimea în muncă activitatea sa în calitate de comandant de pluton în cadrul
Batalionului Serviciului de Escortă și Pază, perioada 29 decembrie 2008 – 5 februarie
2010 și activitatea sa în calitate de comandant de pluton în cadrul Companiei
Batalionului Serviciului de Escortă și Pază al Comisariatului General de Poliție mun.
Chișinău, perioada 5 februarie 2010 – 25 martie 2011, cu avantaje.

Prin răspunsul din 2 august 2017 a Ministerului Afacerilor Interne a fost informat
despre remiterea cererii spre examinare Inspectoratului General al Poliției.

Prin răspunsul din 18 august 2017 a Inspectoratului Național de Patrulare din
cadrul Inspectoratului General al Poliției, i s-a refuzat în recalcularea vechimii în
muncă și i s-a comunicat că recalcularea se v-a efectua după eliberarea din serviciu.

A considerat Pavel Roșca că, refuzul în recalcularea vechimii în muncă cu
avantaje este ilegal și neîntemeiat, care contravine pct. 8 lit. d) din Hotărârea

Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, art. 33 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996, art. 30 alin. (1) și art. 41 din Legea nr. 1086 din 23 iunie 2000.

A menționat că, efectuând serviciu de pază, escortare și dețineră a persoanelor reținute și arestate în perioada de activitate, a fost supus riscului sănătății și vieții, având contact direct cu persoanele bolnave psihic, infectate cu HIV, tuberculoză și alte maladii periculoase.

Din aceste motive are dreptul de a i se calcula vechimea în muncă cu avantaje, calculându-se două luni vechime pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

A solicitat Pavel Roșca admiterea acțiunii, declararea ca fiind ilegal răspunsul nr. 420/17 din 18 august 2017 a Inspectoratului General al Poliției și obligarea Ministerului Afacerilor Interne de a efectua recalcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioadele 29 decembrie 2008 – 5 februarie 2010 și 5 februarie 2010 – 25 martie 2011.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea a fost admisă; s-a recunoscut ilegalitatea refuzului nr. INP/R-420/17 din 18 august 2017 a Inspectoratului Național de Patrulare; s-a obligat Ministerul Afacerilor Interne de a efectua recalcularea vechimii în muncă a lui Pavel Roșca, luându-se în considerație două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu din perioada 29 decembrie 2008 până la 5 februarie 2010 în cadrul Batalionului Serviciului de Escortă și Pază și perioada 5 februarie 2010 până la 25 martie 2011 în cadrul Companiei Batalionului Serviciului Escortă și Pază al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău.

Prin decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne, s-a casat hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

La data de 29 mai 2018, Pavel Roșca a declarat recurs împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a indicat că, instanța de apel eronat a concluzionat despre expirarea prescripției extinctive și fiind depășit cu mult termenul pentru depunerea cererii de chemare în judecată stabilit de art. 17 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ.

A indicat că, instanța de apel nu a examinat toate circumstanțele cauzei, nefiind apreciate corespunzător a interpretat eronat prevederile legale, iar concluziile au fost bazate pe norme de drept ce nu sunt aplicabile speței.

A solicitat Pavel Roșca admiterea recursului, casarea deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

Examinând recursul declarat de Pavel Roșca, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 29 martie 2018 și a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 18 mai 2018 (f.d.98).

Astfel, recursul declarat de Pavel Roșca la data de 29 mai 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 12 iunie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 6 iulie 2018, Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul Național de Patrulare au solicitat declararea ca fiind inadmisibil recursul declarat de Pavel Roșca.

Prin încheierea din 25 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Pavel Roșca s-a considerat admisibil fiind transmis pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează despre necesitatea admiterii recursului, de a casa integral decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

După cum urmează din actele cauzei, Pavel Roșca s-a adresat cu cerere prealabilă Ministerului Afacerilor Interne prin care a solicitat calcularea vechimii în muncă conform pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Prin răspunsul nr. 10/R-358/17 din 2 august 2017 a Ministerului Afacerilor Interne, Pavel Roșca a fost informat că cererea sa a fost expediată spre examinare, conform competenței către Inspectoratul General al Poliției (f.d.8).

Prin răspunsul nr. INP/R-420/17 din 18 august 2017, Inspectoratul Național de Patrulare din cadrul Inspectoratului General al Poliției a comunicat lui Pavel Roșca că, calcularea vechimii în muncă în vederea stabilirii pensiei, inclusiv luarea în calcul a anumitor perioade cu avantaje se efectuează după eliberarea din serviciu, în cazul întrunirii condițiilor necesare, la solicitarea titularului de drept (f.d.7).

Astfel, Pavel Roșca a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul Național de Patrulare prin care a solicitat declararea ca fiind ilegal răspunsul nr. INP/R-420/17 din 18 august 2017 a Inspectoratului General de Poliție și obligarea Ministerului Afacerilor Interne de a efectua recalcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioadele 29 decembrie 2008 – 5 februarie 2010 și 5 februarie 2010 – 25 martie 2011.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și admiterii acesteia.

Instanța de apel, a admis apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne, a casat hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a pronunțat o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Roșca s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

În favoarea acestei soluții instanța de apel a reținut că, Pavel Roșca a solicitat efectuarea recalculării vechimii în muncă pentru perioadele 29 decembrie 2008 – 5 februarie 2010 și 5 februarie 2010 – 25 martie 2011, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 15 septembrie 2017 fără a fi solicitată repunerea în termen. Astfel, a concluzionat că cererea de chemare în judecată a lui Pavel Roșca a fost depusă cu depășirea termenului stabilit de art. 17 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ.

Colegiul Civil Comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă prevederile art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) al art. 17 din Legea contenciosului administrativ este termen de prescripție.

Instanța de recurs constată că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material. Argumentele instanței de apel precum că Pavel Roșca a omis termenul de prescripție de 3 ani, prevăzut de art. 267 alin. (1) Cod civil, în interiorul căruia avea dreptul să solicite recunoașterea dreptului prevăzut de lege, sunt incorecte, deoarece această categorie de litigii au un caracter continuu și nu condiționează pierderea termenului de prescripție extinctivă.

Prin urmare, instanța de apel incorect a constatat și elucidat circumstanțele cauzei și probele prezentate în cest sens, motiv din care nu a examinat fondul cauzei, fapt ce atestă încălcarea principiului disponibilității părților în proces și un control judecătoresc inefficient. O astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele.

Astfel, la precizarea legii care urma a fi aplicată și determinarea raportului juridic dintre părți, acestea urmau a fi stabilite ținând cont de cumulul de date: obiectul și temeiurile acțiunii, obiecțiile pârâtului, alte circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Conform art. 373 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Contrar normei de drept enunțate, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-se doar la susținerile apelantului, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

Reieșind din specificul acțiunii deduse judecării, precum și în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor, alături de cele constatate, era indispensabil de a examina cauza în fond și de a verifica cerințele formulate prin prisma particularităților instituite de Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 și Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel eronat a respins acțiunea lui Pavel Roșca ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Această circumstanță este apreciată de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs. Or, instanța de apel nu s-a expus asupra fondului cauzei.

În aceste circumstanțe se atestă că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material cu privire la momentul curgerii termenului de prescripție pentru adresare cu cerere de chemare în judecată și luând în considerare faptul examinării cauzei în ordine de apel doar sub aspectul tardivității acțiunii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a trimite pricina la rejudecare în vederea examinării fondului cauzei.

În temeiul celor relatate se constată că, soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act

judecătorească, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Pavel Roșca, a căsa integral decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Pavel Roșca.

Se casează decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Roșca împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul Național de Patrulare cu privire la contestarea actului administrativ, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Oleg Sternioală

Judecătorii:

Iurie Bejenaru

Nina Vascan

Mariana Pitic

Nicolae Craiu